

WYROK
z dnia 22 marca 2012r.
sygn. akt I Ca 39/12

Prekluzja o której stanowi art. 344 § 2 kc, czyni naruszającego posiadanie, w zakresie sposobu naruszenia dotychczasowego posiadacza nieruchomości tj. przejazdu, przechodu i przegonu, posiadaczem przejazdu, przechodu i przegonu.

Podstawa prawna - art. 344 Kodeksu cywilnego

Sędziowie Sądu Okręgowego:

- Mieczysław Osucha – spr.(przewodniczący)
- Grażyna Łuczak,
- Marek Nowak

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu w sprawie z powództwa Bogusława B. przeciwko Katarzynie S. i Stanisławowi S. o ochronę posiadania działek ... po rozpoznaniu

w dniu 22 marca 2012r. apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Kolbuszowej z dnia 16 grudnia 2011r., sygn. akt IC 80/11

zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 234 zł /dwieście trzydzieści cztery złote/ tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2011r., sygn. akt I C 80/11, Sąd Rejonowy w Kolbuszowej, nakazał pozwanym Katarzynie S. i Stanisławowi S. aby zaniechali naruszania posiadania działek nr 1831/2 o powierzchni 0,05 ha i nr 1831/3 o powierzchni 0,96 ha, położonych w Kolbuszowej Górnej, dla których prowadzone są księgi wieczyste nr TB1K/00010692/3 i TB1K/00022155/4, w szczególności, aby zaniechali przejazdu, przegonu, przepędzania zwierząt, które to działania zakłócają spokojne posiadanie powoda Bogusława B. wymienionych działek. Od pozwanych solidarnie na rzecz powoda zasądzona została, tytułem zwrotu kosztów procesu, kwota 373 zł.

Poza sporem pozostaje fakt posiadania przez powoda objętych pozwem działek, jak też sam fakt naruszenia tego posiadania. Pomiedzy stronami nie było również sporu co daty ostatniego naruszenia, tj. czerwca 2011r.. W ocenie Sądu I instancji zaistniały okoliczności, o których stanowi art. 344 kc, wobec tego powództwo uwzględnił.

Z tym rozstrzygnięciem nie zgodziła się pozwana Katarzyna S., która w apelacji zarzuciła obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 5 w zw. z art. 344 kc poprzez ich niezastosowanie, co skutkuje, że powód korzysta ze swego prawa niezgodnie z zasadami współżycia społecznego.

Wobec tego zarzutu wносиła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej zasługuje na uwzględnienie, aczkolwiek z przyczyn odmiennych aniżeli w niej podniesione.

Na wstępie należy zauważyć, że powyższe orzeczenie zostało zaskarżone wyłącznie przez pozwaną. Z uwagi jednak na fakt, że sprawa dotyczy praw przysługujących obojgu pozwanym wspólnie, ze względu na panujący w ich małżeństwie ustrój wspólności małżeńskiej, skutkiem jej uwzględnienia jest wydanie orzeczenia korzystnego również dla pozwanego Stanisława S. – art. 31 i następne krio.

Zgodnie z treścią art. 344 § 1 kc przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie Sądu lub innego powołanego do rozpoznania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem.

Wedle § 2 tegoż przepisu roszczenie to wygasa jeżeli nie będzie dochodzone w ciągu roku od chwili naruszenia.

W przedmiotowej sprawie sam fakt naruszenia posiadania należącej do powoda nieruchomości nie budził żadnych wątpliwości. Pozwani nie przeczyli bowiem, że użytkując swoją działkę korzystali z działek powoda.

Dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowym był natomiast przywołany wyżej przepis § 2 art. 344 kpc, określający termin w jakim możliwe jest wystąpienie z roszczeniem o zaniechanie naruszeń na drogę postępowania sądowego. Roszczenie posesoryjne służy ochronie faktycznego stanu posiadania, a nie ochronie praw podmiotowych. Dlatego też winno być ono wykorzystywane szybko, czego wyrazem jest ograniczenie przez ustawodawcę możliwości jego dochodzenia terminem zawitym, z upływem którego wygasa, a co Sąd orzekający uwzględnia z urzędu. Bieg rocznego terminu rozpoczyna się od chwili dokonanego naruszenia posiadania. W przypadku naruszenia posiadania przez jego zakłócenie momentem od jakiego winien być liczony bieg terminu jest moment, w którym po raz pierwszy doszło do naruszenia posiadania.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym jest zaś, że pozwani posiadanie powoda naruszają już od wielu lat, co najmniej od 40. Nie ulega wobec tego wątpliwości, że roszczenie powoda na skutek upływu czasu wygasło, czyniąc

naruszających posiadanie za posiadaczy, w takim zakresie w jakim naruszali posiadanie nieruchomości. Od tej chwili przysługuje im ochrona posiadania, które nabyli. Tym samym brak podstaw do uwzględnienia powództwa, które należało oddalić.

Z uwagi na tak zapadłe rozstrzygnięcie od powoda na rzecz pozwanej tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje zasądzona została kwota 234 zł z mocy art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc i § 7 pkt 4 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.